

Bijlage I: Het steun –en herstelbeleid tot nu toe en gebruik van regelingen uit het generieke steun- en herstellpakket

Waar de NOW en de TVL de meest in het oog springende maatregelen zijn, is het daar niet bij gebleven. Zo krijgen zzp'ers via de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo-regeling) recht op een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En zzp'ers hebben de mogelijkheid tot een lening voor bedrijfskapitaal onder relatief gunstige voorwaarden om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

Om liquiditeitsproblemen te voorkomen is er een ruimhartig beleid gevoerd ten aanzien van het uitstel van betaling van belastingen. Hierbij past ook een ruimhartige regeling voor het aflossen van de belastingschuld die in de afgelopen maanden is opgebouwd. Om verder te voorzien in liquiditeit zijn er extra mogelijkheden gecreëerd om te komen tot garantieregelingen via de KKC, BMKB-C, COL, Qredits en de GO-C-regelingen. Zoals reeds aangekondigd in de brief van de staatssecretaris van Financiën van 12 november¹ zal de herverzekering leverancierskredieten in lijn met het tijdelijk steunkader van de Europese Commissie worden verlengd tot en met 30 juni 2021. De onzekerheid in de markt over mogelijke faillissementen is nog dusdanig groot dat verzekeraars zonder overheidsdekking op grote schaal hun risico's zouden moeten afbouwen, waardoor levering op afbetaling voor veel bedrijven onmogelijk zou worden.

Daarnaast is recent ook besloten om de crisismaatregelen op het gebied van exportkredietverzekering te verlengen tot 30 juni 2021, in lijn met de verlenging van het tijdelijke staatssteunkader van de Europese Commissie². Het betreft onder meer het dekking bieden op kortlopende exportkredieten en het leveren van maatwerk binnen het landenbeleid.

Hiernaast zijn er ook enkele sectorspecifieke regelingen van kracht voor sectoren die extra hard getroffen zijn door de gevolgen van het coronavirus en de contact-beperkende maatregelen. Zo is er € 482 miljoen gereserveerd voor de cultuursector als onderdeel van een totaalpakket van € 1,62 miljard³, waaronder hulp voor de gesubsidieerde kunsten en een regeling voor behoud van het varende erfgoed (de zogenaamde bruine vloot). De sportsector wordt ondersteund middels tegemoetkomingen voor amateursportorganisaties en verhuurders van sportaccommodaties. Zorg en ondersteuning op afstand wordt gesubsidieerd. En ook dierentuinen krijgen een speciale tegemoetkoming om het hoofd boven water te houden.

Voor de horeca is er een subsidie als tegemoetkoming voor de voorraad- en aanpassingskosten gepubliceerd. Ook heeft het kabinet eerder besloten tot het verbreden van de TVL, waardoor de sectorafbakening is komen te vervallen. Daarnaast wordt de eerder aangekondigde evenementenbranchemodule in de TVL opgenomen om bedrijven in de evenementenbranche die gebruik hebben gemaakt van de TVL 1.0, maar niet in aanmerking komen voor de reguliere TVL 2.0 ook in de winter te ondersteunen. Ook zijn vrije theaterproducenten die verliezen lijden omdat producties niet doorgaan financieel ondersteund⁴.

Verder heeft het kabinet € 1,4 miljard uitgetrokken voor een aanvullend sociaal pakket. Dit pakket heeft tot doel om enerzijds transities in de economie verder te faciliteren door mensen te helpen in hun zoektocht naar een nieuwe baan door middel van begeleiding en om –en bijscholing, en anderzijds juist mensen die kwetsbaar zijn in deze economische crisis extra te ondersteunen, zoals jongeren, mensen in armoede of met problematische schulden, en mensen in de banenafpraak. Op 30 november jl. heeft het kabinet uw Kamer per brief nader geïnformeerd over de voortgang van de uitwerking van het aanvullend sociaal pakket.⁵

Gebruik NOW en TOZO

Werkgevers konden vanaf 16 november een aanvraag indienen voor de NOW 3. Tot op heden zijn er 27.603 aanvragen gedaan, waarvan er 20.988 zijn goedgekeurd. In totaal vertegenwoordigen deze bedrijven ongeveer 380.000 werkenden. Voor de NOW 1 en voor de NOW 2 ligt het aantal goedgekeurde aanvragen op respectievelijk 139.000 en 63.000. Voor de Tozo 3 zijn er naar schatting 65.000 aanvragen gedaan. Voor de Tozo 2 was dit 119.000 en voor de Tozo 1 was dit 374.000. Dit zijn zowel aanvragen voor ondersteuning in levensonderhoud als aanvragen voor een

---

¹ Kamerstuk 35 433, nr. 10

² Kamerstuk 26 485, nr. 338

³ Kamerstuk 32 820, nr. 400

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/10/27/kamerbrief-over-aanvullingen-op-steun--en-herstellpakket>

⁵ Kamerstuk 2020Z23230, brief regering

lening voor bedrijfskapitaal. Uw Kamer wordt verder geïnformeerd over het gebruik van de SZW-regelingen uit het noodpakket via de vijfde editie van de monitoringsbrief die op 3 december naar uw Kamer is verzonden.⁶

Gebruik TVL

Vanaf 25 november 12.00 uur kunnen aanvragen worden ingediend voor de TVL- kwartaal vier 2020. De TVL kwartaal vier 2020 is ten opzichte van TVL 1 verbreedt en staat open voor bijna alle sectoren⁷, dus ook voor ondernemers die indirect door de coronabeperkingen worden getroffen zoals toeleveranciers, de transportsector en de voedingstuinbouw. De maximale subsidie is verhoogd naar 90.000 voor drie maanden. De regeling is aangevuld met een eenmalige subsidie voor de verplicht gesloten eet- en drinkgelegenheden voor door hun gemaakte voorraad een aanpassingskosten, deze zal naar verwachting gemiddeld € 2.500 bedragen, met een maximum van € 20.160. Om in aanmerking te komen moeten bedrijven van oktober t/m december 2020 minimaal 30% omzetverlies hebben door de coronacrisis. Het aandeel vaste lasten is minimaal 3000 euro en wordt berekend op basis van de normale kwartaalomzet in kwartaal 4 en het percentage vaste lasten dat bij de SBI-code hoort. Aanvragen kunnen worden ingediend tot en met 29 januari 2021 17.00 uur.

Een concept van deze regeling en toelichting is voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (hierna: het Atr) voor advies. Het Atr heeft op 27 november 2020⁸ advies uitgebracht. Het Atr adviseert zoveel mogelijk gebruik te maken van gegevens die reeds beschikbaar zijn bij RVO, zoals voor bedrijven die binnen de eerste openstelling van TVL een aanvraag hebben ingediend, en bij de aangegeven tijdbesteding in de toelichting de totale verwachte regeldruk als de vermindering in de regeldruk per aanvrager aan te geven.

De verwachte regeldruk bij 75.000 aanvragen voor aanvragen en vaststelling gezamenlijk wordt ingeschat op € 2,83 miljoen. Voor de berekening hiervan verwijs ik naar de op 24 november 2020 gepubliceerde regeling. Sinds de eerste openstelling van de TVL in juni 2020 heeft de RVO gewerkt aan verdere vereenvoudiging van het aanvraagproces, onder meer door met gebruikersgroepen het aanvraagproces te optimaliseren. Ook helpt de openbaar beschikbare rekentool ondernemers mogelijke uitkomsten van de aanvraag te doorgronden. Dit heeft de gemiddelde tijd die het kost om een aanvraag in te vullen (kennisneming, invullen en bewijsstukken toevoegen) verlaagd van 60 naar gemiddeld 42 minuten. Verder worden voor de aanvraagperiode van de TVL in kwartaal vier voor ondernemers die binnen TVL 1 ook een aanvraag hadden ingediend, de beschikbare gegevens voor-ingevuld, voor zover deze bekend en gecontroleerd zijn, wat de benodigde tijd verder terugbrengt naar gemiddeld 32 minuten.

Bij de vaststelling van TVL 1 zal, conform toenmalig advies Atr waar mogelijk gebruik gemaakt worden van omzetgegevens zoals reeds bekend bij de Belastingdienst. Alleen daar waar vanwege afwijkingen dit niet mogelijk is, wordt hier noodzakelijkerwijs van afgeweken. Naar verwachting geldt dit voor 40% van de vaststellingen.

Voor TVL aanvragen in het vierde kwartaal van 2020 is het nog niet mogelijk om ook daar omzetgegevens in de aanvraag reeds voorin te vullen. De doorlooptijd tussen TVL1 en vierde kwartaal 2020 is te kort geweest om dit technisch robuust te realiseren. Het zou nu leiden tot mismatches tussen voor ingevulde data en voor ondernemer herkenbare cijfers, wat tot verwarring en fouten bij de aanvraag en dus tot meer in plaats van minder benodigde tijd en dus administratieve lasten. De RVO zal in gebruikersonderzoek nog onderzoeken of en hoe deze gegevens tijdens de aanvraagfase van de derde openstelling van TVL (eerste kwartaal 2021) wel gebruikt kunnen worden.

Tot 7 december 13 uur zijn er ruim 32.000 aanvragen ingediend. Daarvan waren er op dat moment al ruim 27.000 aanvragen toegekend, voor een bedrag van ruim € 400 miljoen. Enkele dagen na toekenning wordt ook het voorschot op die subsidie (80% van het toegekende bedrag) uitbetaald. Binnen deze 32.000 aanvragen zijn er bijna 13.000 bedrijven die ook de eenmalige subsidie voor verplicht gesloten eet- en drinkgelegenheden ontvangen.

Gebruik uitstel van betaling van belastingen

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/03/kamerbrief-monitoring-arbeidsmarkt-en-beroep-now-en-tozo>

⁷ De financiële sector (64, 65 en 66) is uitgesloten, net als overheden en extraterritoriale organisaties (codes 84 en 99) en codes specifiek gekoppeld aan huishoudens (97 en 98). Ook holdings- en concerndiensten binnen eigen concern zijn uitgesloten (70.01).

⁸ Brief met kenmerk MvH/RvZ/SH/bs/ATR1364/2020-U159

Per 8 december 2020 maken ruim 219.000 ondernemers gebruik van het versoepelde uitstel van betaling in verband met de coronacrisis. Het openstaande bedrag aan belastingschulden onder het uitstelbeleid is ongeveer € 12,6 miljard.

Gebruik garantieregelingen

Gebruik 2020

Per 30 oktober 2020 zijn volgens de cijfers van de NVB ca. 1.300 KKC-leningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 46 miljoen, ca. 4.600 BMKB-C leningen voor een totaalbedrag van € 883 miljoen, en ca. 80 GO-C leningen voor een totaalbedrag van € 666 miljoen. Met name de KKC en de GO-C regeling hebben nog een relatief lage benutting t.o.v. het subsidieplafond (ca. 5-10%). Bij de lancering van deze regelingen was inmiddels ook de NOW-regeling beschikbaar en konden bedrijven uitstel van belastingbetaling krijgen, waarvan op grote schaal gebruik is gemaakt.

2021

De KKC wordt verlengd van 1 januari tot en met 30 juni 2020 (gelijk aan de verlenging van het tijdelijk staatssteunkader van de EC), met een garantiëplafond van € 250 miljoen. De BMKB-C wordt verlengd van 1 april 2021 tot en met 31 december 2021, met een garantiëplafond van € 1,5 miljard (voor alle BMKB-modules samen). De GO-C wordt verlengd van 1 januari tot en met 30 juni 2020 (gelijk aan de verlenging van het tijdelijk staatssteunkader van de EC), met een garantiëplafond van € 2,5 miljard (voor de reguliere GO-regeling en de GO-C samen).